

UDK BROJEVI: 616-001-083.98
COBISS.SR-ID 214504204

ISSN 1451-1053 (2015) br.1 p. 53-56

KOMBINOVANJE SREDSTAVA ZA IMOBILIZACIJU I TRANSPORT KOD MULTIPLE TRAUME

COMBINING MEANS OF TRANSPORT AND IMOBILIZATION WITH MULTIPLE TRAUMA

Goran Perge

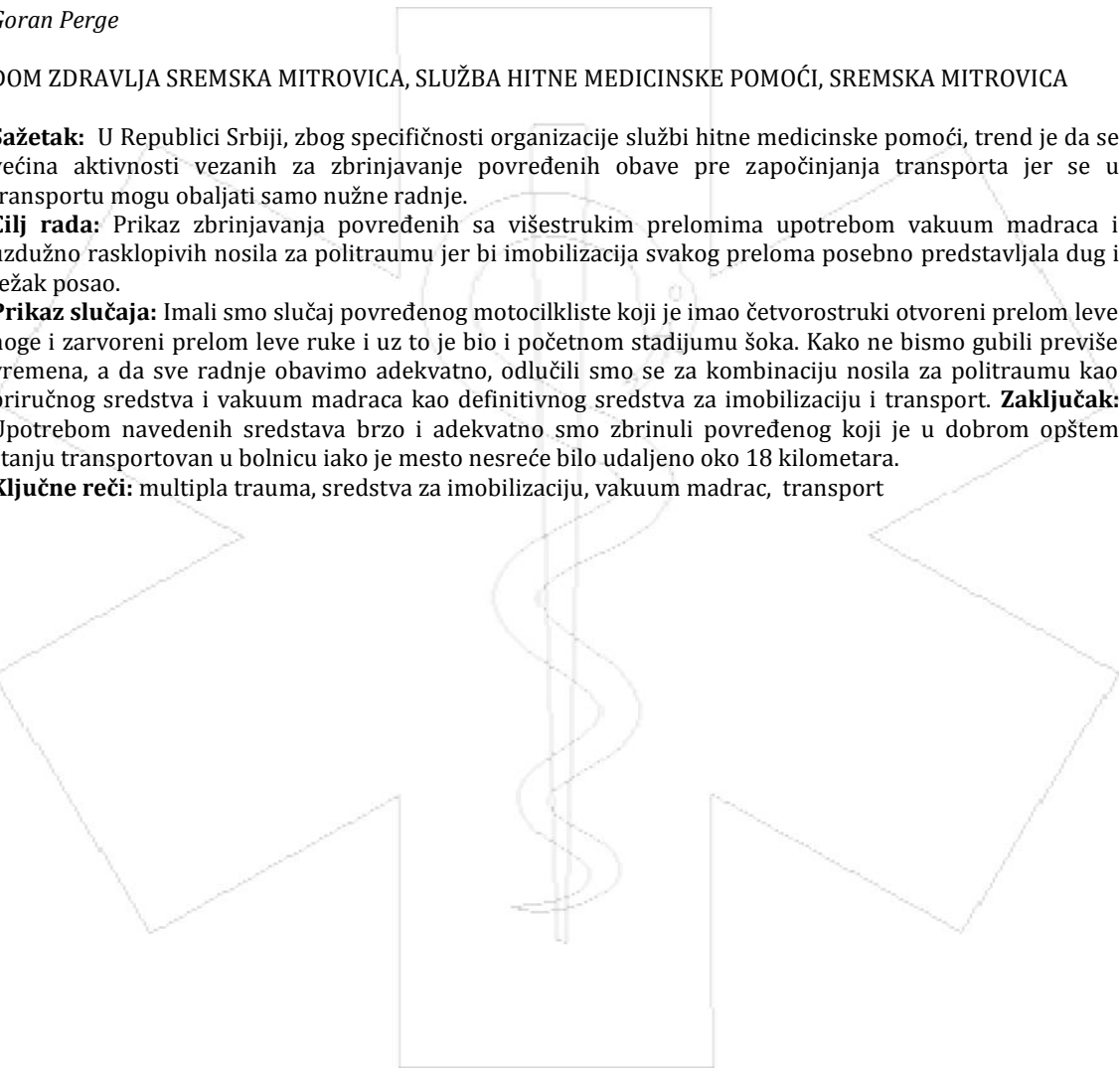
DOM ZDRAVLJA SREMSKA MITROVICA, SLUŽBA HITNE MEDICINSKE POMOĆI, SREMSKA MITROVICA

Sažetak: U Republici Srbiji, zbog specifičnosti organizacije službi hitne medicinske pomoći, trend je da se većina aktivnosti vezanih za zbrinjavanje povređenih obave pre započinjanja transporta jer se u transportu mogu obaljati samo nužne radnje.

Cilj rada: Prikaz zbrinjavanja povređenih sa višestrukim prelomima upotrebom vakuum madraca i uzdužno rasklopivih nosila za politraumu jer bi imobilizacija svakog preloma posebno predstavljala dug i težak posao.

Prikaz slučaja: Imali smo slučaj povređenog motocikliste koji je imao četvorostruki otvoreni prelom leve noge i zarvoreni prelom leve ruke i uz to je bio i početnom stadijumu šoka. Kako ne bismo gubili previše vremena, a da sve radnje obavimo adekvatno, odlučili smo se za kombinaciju nosila za politraumu kao priručnog sredstva i vakuum madraca kao definitivnog sredstva za imobilizaciju i transport. **Zaključak:** Upotrebom navedenih sredstava brzo i adekvatno smo zbrinuli povređenog koji je u dobrom opštem stanju transportovan u bolnicu iako je mesto nesreće bilo udaljeno oko 18 kilometara.

Ključne reči: multipla trauma, sredstva za imobilizaciju, vakuum madrac, transport

KORESPONDENCIJA/CORRESPONDENCE

Goran Perge

Dom zdravlja Sremska Mitrovica, Služba hitne medicinske pomoći, Sremska Mitrovica, Stari šor 65

Telefon: 063 512 147, E-pošta: gperge@live.com

UVOD

U Republici Srbiji trauma sistem, ako se tako može nazvati, ima više specifičnosti:

- službe hitne medicinske pomoći iz manjih gradova obavezno transportuju povređene u bolnice sekundarnog nivoa, dok u velikim gradovima povedeni biva transportovan odmah u ustanovu tercijarnog nivoa
- često ne postoji mogućnost najave dolaska povređenog
- ako je u ekipi SHMP specijalista urgentne medicine, često predaje povređenog lekaru bolničkog prijema koji je nižeg ranga
- transport od mesta zadesa do bolnice nekada traje i više od 30 minuta.

Zbog svega ovoga, postaje trend da se sve potrebne radnje nad povređenim obavljaju na licu mesta, a u transportu samo nužne. Na primer, obezbeđenje disajnog puta, otvaranja kontinuirane venske linije i imobilizaciju je potrebno obaviti pre pokretanja sanitatskog vozila jer zbog poznatog stanja naših saobraćajnica, pomenute radnje nije moguće obaviti u toku kretanja vozila. U toku transporta se samo izvode korekcije i eventualno radnje koje su nužne a neophodne su zbog promene stanja povređenog.

CILJ RADA

Prikaz zbrinjavanja povređenih sa višestrukim prelomima upotrebom vakuum madraca i uzdužno rasklopivih nosila za politraumu jer bi imobilizacija svakog preloma posebno predstavljala dug i težak posao.

PRIKAZ SLUČAJA

Dojavljano je da se saobraćajna nezgoda u kojoj je stradao motociklista prilikom direktanog udara od strane putničkog vozila. Iako se nezgoda desila na delu puta koji ne pokriva naša SHMP, odlučili smo da odmah krenemo jer se udes desio pri velikoj brzini na magistralnom putu i samo bi se gubilo vreme na obaveštavanju nadležne SHMP. Po dolasku zatekli smo muškarca starosti 42 godine, bledog, oblivenog hladnim znojem. Bio je svestan, komunikativan, sa očiglednim otvorenim prelom leve butine jer je butna kost probila zaštitno odelo. Daljom eksploracijom je uočeno da postoje još tri otvorena preloma: potkolenica ispod kolena, u nivou skočnog zgloba i prve metatarzalne kosti. Takođe je uočen i zatvoren prelom leve

podlaktice. Odmah je otvorena kontinuirana venska linija preko koje je vršena nadoknada tešnosti. Obzirom da glava i vrat nisu bili povređeni, nije postojala potreba da se postavlja tvrda kragna. Da bismo rešili imobilizaciju svih preloma na brz i jednostavan način, a da se pomeranje fragmenata svede na minimum, odlučili smo se za kombinaciju nosila za politraumu i vakuum madrca. Nosila su sklopljena ispod povređenog i na taj način je podignut i prenešen na vakuum madrac koji je bio pripremljen na ravnoj površini. Nosila su rasklopljena na vakuum madracu i tada je celo telo imobilisano. Kompletna imobilizacija je trajala manje od tri minuta, a imobilisana su sva mesta preloma bez većeg pokretanja. Povređeni je u dobrom opštem stanju (svestan, TA 100/60 mmHg, bez većih bolova) bio transportovan u Opštu bolnicu u Sremskoj Mitrovici koja je bila udaljena oko 18 km. Iako se sanitetsko vozilo kretalo velikom brzinom po relativno lošem kolovozu, pacijent se nije žalio na bolove u transportu jer zbog adekvatne imobilizacije nije dolazilo do pomeranja fragmenata.

DISKUSIJA

Ovakvim kombinovanjem sredstava koje posedujemo, sebi olakšavamo rad a povređenom dajemo maksimalan komfor. U slučaju da postoji i povreda vratne kičme, prvo bi se postavio tvrdi okovratnik (slika 1), a zatim nosila sklopila ispod povređenog (slika 2). Obzirom na oblik nosila, povređenog je moguće postaviti uz minimalno izdizanje sa podloge. Zatim bi se povređeni preneo na prethodno pripremljen madrac (slika 3), nosila bi se rasklopila i povređeni bi se umotao u madrac kako bi se izvršila imobilizacija celog tela (slika4).

Slika 1

Slika 2

Slika 4

Slika 3

Ovakav način imobilizacije treba primeniti kod preloma ekstremiteta i sumnje na povredu kičme i/ili karlice.

U navedenom primeru preloma kostiju na više nivoa nije moguće manuelno podići ekstremitet sa podloge a da ne dođe do smicanja fragmenata.

ZAKLJUČAK

Sve češće se dešava da na terenu imamo komplikovane povrede ili nemamo dovoljno prostora za evakuaciju povređenog. U tim slučajevima nam najdelotvorniji rezultat daje upravo kombinovanje sredstava koje posedujemo, a ne izolovano korišćenje jednog sredstva.

LITERATURA

1. Prehospital Trauma Life Support Committee of the National Association of Emergency Medical Technician. Basic and Advanced Trauma Life Support, fourth edition
2. American College of Surgeons, Advanced Trauma Life Support, sixth edition

COMBINING MEANS OF TRANSPORT AND IMOBILIZATION WITH MULTIPLE TRAUMA

Summary:

In Republic of Serbia, organisatio of Emergency Medical Services is very specific. Conequently, all activities about saving victims we are doing in scene, before transportation. At trasport, we're doing just nesesity activities. We have problem with victims with multiply fractures. This immobilisation is long and dificult. We have had specific case: motocyclist with opened left leg fracture, left arm fracture and first stadium of shock. For saving time, we have made decision: combine scoop stretcher for temporary use and vacuum mattress for definitive immobilisation and transportation. In this way we have fast and adequately took care for victim, and transported him to the general hospital transported even though the scene was located about 18 km in good general condition.

Key words: multiple trauma, vacuum mattresses, transport

